

Αθήνα 5/7/2011

Η ΑΣΚΕΥ, και μέσα από τη συμμετοχή της στην διοίκηση της ΠΟΣΔΕΠ, έχει σαφώς αναγνωρίσει την αναγκαιότητα να γίνουν αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των Πανεπιστημίων μας, καθώς το θεσμικό πλαίσιο (που βασίζεται στο Ν. 1268/82) έχει «γεράσει» και χρειάζεται σημαντική αναδιάρθρωση. Οι αλλαγές αυτές θα πρέπει να συμβάλουν αποφασιστικά στην βελτίωση της λειτουργίας των ΑΕΙ, που είναι ένας από τους θεσμικούς πυλώνες τους οποίους θα πρέπει να χρησιμοποιήσει η ελληνική κοινωνία και στους οποίους θα πρέπει να στηριχθεί για να βγει από την πρωτοφανή κρίση στην οποία βρίσκεται.

Έχουμε σταθερά και με νηφαλιότητα εκφράσει την διάθεση και ανάγκη διεξαγωγής ενός ουσιαστικού διαλόγου με το Υπουργείο

Είναι αδιανόητο όμως σήμερα το Υπουργείο να υποστηρίζει ότι έχει προηγηθεί συζήτηση και διαβούλευση επί του νόμου και να περιλαμβάνει στο υπό κατάθεση νομοσχέδιο διατάξεις που ποτέ δεν τέθηκαν στη «διαβούλευση». Με σειρά οργανωμένων δημοσιευμάτων και συνεντεύξεων προτείνονται μέτρα, με τα οποία υποτίθεται ότι έχουν συμφωνήσει τα πανεπιστήμια ή αν, αντίθετα, συμβεί να μην συμφωνούν, διατυπώνεται ευθέως ή υπαινικτικά η απειλή ότι πρόκειται να υποστούν κυρώσεις, που μπορούν να φτάσουν μέχρι του σημείου διακοπής της παρεχόμενης στα Πανεπιστήμια επιχορήγησης. Τα πανεπιστήμια αποτελούν χώρους ελευθερίας έτσι, ώστε οποιουδήποτε είδους υπαινιγμοί απειλής να μην τα πτοούν στην αποστολή, που τους έχει ανατεθεί από την ελληνική κοινωνία μέσω του Συντάγματος για δημόσια και δωρεάν παιδεία.

Είναι απαράδεκτο ένα τόσο σοβαρό και μεγάλης σημασίας νομοσχέδιο να επιχειρείται να ψηφιστεί αιφνιδιαστικά, βιαστικά και πρόχειρα κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών. Είναι μια τακτική που ακολουθούν οι Υπουργοί όταν «φοβούνται» την αντίδραση της κοινωνίας.

Επί της ουσίας τώρα, το βασικό ερώτημα στο οποίο θα πρέπει να τοποθετηθούμε όλοι και να το απαντήσουμε αλλά και να τεκμηριώσουμε την απάντηση μας, είναι το εξής: «Αυτές οι προτάσεις του Σ/Ν οδηγούν σε ένα καλύτερο ή σε ένα χειρότερο Πανεπιστήμιο;» Αυτό είναι που ενδιαφέρει την ελληνική κοινωνία στην οποία (πρέπει να) λογοδοτούμε.

Με βάση το κείμενο εισήγησης της Υπουργού σχετικά με την πρόταση νόμου για την «Εθνική Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση» και επιφυλασσόμενοι να τοποθετηθούμε πιο αναλυτικά όταν πληροφορηθούμε επίσημα το πλήρες κείμενο του νομοσχεδίου :

1. Το προτεινόμενο Σ/Ν στηρίζεται στη διαπίστωση του Πρωθυπουργού ότι «τα Πανεπιστήμια μας είναι Β' Κατηγορίας». Δεν υπάρχει προηγούμενο όχι μόνο στην Ευρώπη, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο, υπεύθυνου Πρωθυπουργού που να απαξιώνει έτσι τα Παν/μια της χώρας του. Επιπλέον, στηρίζεται σε μια συντεταγμένη και συνεπή προσπάθεια μηδενισμού και απαξίωσης του ρόλου και του έργου τους, εκ μέρους της Υπουργού κ. Α. Διαμαντοπούλου. Από τη σχεδιαζόμενη κατάργηση της εισαγωγικής βαθμίδας του Λέκτορα μέχρι την προτεινόμενη επανάκριση-αξιολόγηση ανά πενταετία των Καθηγητών της ανώτατης βαθμίδας, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου δεν διστάζει να εφευρίσκει μέτρα που εκφράζουν τη δυσπιστία της προς το διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι. και καταδεικνύουν την απαξίωση του έργου που επιτελείται στα Πανεπιστήμιά μας.

2. Δεν έχει τεθεί σε διαβούλευση. Το προτεινόμενο Σ/Ν, αντίθετα με τους αναληθείς ισχυρισμούς του Υπουργείου, δεν έχει τεθεί σε διαβούλευση. Μια μεταρρύθμιση τέτοιας έκτασης πρέπει να γίνει με διαφάνεια, χωρίς αιφνιδιασμούς και με νηφαλιότητα και άνεση χρόνου ώστε να φανεί ποια είναι η κατεύθυνση που θα πρέπει να πάρει, μέσα από την ευρεία συμμετοχή της Πανεπιστημιακής Κοινότητας η οποία για άλλη μια φορά αγνοήθηκε.
3. Το προτεινόμενο Σ/Ν ΔΕΝ έχει ακαδημαϊκό όραμα. Υποβαθμίζει τις σπουδές, καθώς οδηγεί σε πτυχία 3ετών κύκλων φοίτησης, δηλαδή απλών προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης. Οι διακρίσεις μπορεί να έρθουν μέσα από τη συλλογικότητα, τη δημιουργία κρίσιμης ερευνητικής μάζας και τη συνεργασία και αυτά δεν αναδεικνύονται πουθενά.
4. Καταργεί την αυτοδιοίκηση των ΑΕΙ η οποία είναι απαίτηση του Συντάγματος αλλά και της κοινωνίας. Ένα Πανεπιστήμιο μόνο με ουσιαστική αυτοδιοίκηση μπορεί να επιτελέσει το ρόλο του. Οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι δεν θεωρούνται ικανοί να καταλάβουν το πρυτανικό αξίωμα. Είναι σαφής η πρόθεση της Κυβέρνησης **να διορίζει** ουσιαστικά τη διοίκηση του Πανεπιστημίου. Αλλά σε ποιο δημόσιο οργανισμό της χώρας μας, οι διοικήσεις οι διορισμένες από τους πολιτικούς κατάφεραν να πάνε μπροστά τους οργανισμούς τους; ΣΕ ΚΑΝΕΝΑΝ. Γι' αυτό η χώρας μας βρίσκεται σ' αυτή την πρωτοφανή κρίση. Δεν πρέπει να αφήσουμε τους πολιτικούς να διαλύσουν και το Πανεπιστήμιο που είναι η μόνη νησίδα που του Δημόσιου τομέα που δεν βρίσκεται υπό καθεστώς άμεσης διοίκησης από το κράτος. Ο προτεινόμενος τρόπος διοίκησης μπορεί να ενισχύσει τη συναλλαγή, την αδιαφάνεια, τη διαφθορά καθώς όλοι οι παράγοντες της πολιτείας θα ασκούν τρομερές πιέσεις στους 7 εκλεγμένους (που θα μπορεί να έχουν 12ετή θητεία) ώστε να περάσουν τα συμφέροντα τους.
5. Οι σχεδιαζόμενες ρυθμίσεις του νέου νόμου δεν χαρακτηρίζονται απλώς από ξενομανία αλλά από έντονο ραγιαδισμό και κόμπλεξ. Επιπλέον εκφράζουν έντονα ένα μίσος απέναντι στο δημόσιο ελληνικό Πανεπιστήμιο το οποίο επιχειρούν πλήρως να κατεδαφίσουν. Ωστόσο, η αξία των ελληνικών Πανεπιστημίων και του επιστημονικού δυναμικού τους επιβεβαιώνεται αδιαμφισβήτητα από την εντονότατη και ουσιαστικότερη συμμετοχή τους στο παγκόσμιο επιστημονικό γίγνεσθαι. Τα μεγαλύτερα Πανεπιστήμια του κόσμου σε Ευρώπη και Αμερική είναι στελεχωμένα με πολλούς (πέρα πολλούς) έλληνες καθηγητές, αποφοίτους των ελληνικών Πανεπιστημίων.
6. Καταργεί το δημόσιο χαρακτήρα του Πανεπιστημίου. Ο τρόπος χρηματοδότησης (η Ανεξ. Αρχή που θα χρηματοδοτεί) είναι αντίθετος με το Σύνταγμα.
7. Καταργεί την εσωτερική Δημοκρατία και την αντικαθιστά με αυταρχικό τρόπο διοίκησης.
8. Καταργεί τη βαθμίδα του λέκτορα που είναι απαραίτητη για την εύρυθμη και ισόρροπη λειτουργία και υποβαθμίζει τον επίκουρο καθηγητή θεωρώντας τον Β' κατηγορίας προσωπικό στο Πανεπιστήμιο, ενώ γνωρίζουμε όλοι μας το τεράστιο έργο που επιτελείται από τα μέλη ΔΕΠ των δύο αυτών βαθμίδων, το οποίο πλέον συνολικά υποβαθμίζεται.
9. Αποτολμά, εν μέσω δεινής οικονομικής κρίσης, να εφαρμόσει στα μέλη ΔΕΠ την «πλήρη και αποκλειστική απασχόληση». Δεν έχουμε αντίρρηση, και έχουμε τοποθετηθεί υπέρ, στην «πλήρη απασχόληση». Έχει όμως το κράτος τη δυνατότητα να πληρώνει τα μέλη ΔΕΠ με τους ανάλογους με την «αποκλειστική απασχόληση» μισθούς, τη στιγμή που έχει ήδη περικόψει και συνεχίζει να περικόπτει τις αποδοχές τους, που ήταν ήδη καθηλωμένες από επταετίας τουλάχιστον; Μήπως επιθυμεί την επανάληψη του ιστορικά τραγικού λάθους, που συνέβη με την εφαρμογή της πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στους γιατρούς του

ΕΣΥ; Η ΠΟΣΔΕΠ με απόφαση του 10^{ου} συνεδρίου, δεν αποδέχεται την πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, κάτω από τις υπάρχουσες συνθήκες.

10. Έχει πολλές διατάξεις που δεν είναι σύμφωνες με το Σύνταγμα και γι' αυτό το λόγο δε θα μπορέσει να εφαρμοστεί.

Με όλα αυτά τα δεδομένα, **το προτεινόμενο σχέδιο που παρουσίασε η Υπουργός Παιδείας κ. Α. Διαμαντοπούλου οδηγεί σε ένα χειρότερο Πανεπιστήμιο ή ακόμη χειρότερα στην εξαφάνιση του Πανεπιστημίου όπως έχει θεσμοθετηθεί στην Ευρώπη και στη δημιουργία μιας «επιχείρησης επαγγελματικής κατάρτισης».**

Αυτό είναι το Πανεπιστήμιο που θέλουμε; Αυτό είναι το Πανεπιστήμιο που χρειάζεται η κοινωνία μας; Αυτό είναι το όραμα της κοινωνίας μας;

Προφανώς όχι.

Το προτεινόμενο Σ/Ν φιλοδοξεί να θεσπίσει αλλαγές στην Ανώτατη Παιδεία, σε κλίμακα ίσως μεγαλύτερη της αντίστοιχης του νόμου-πλαίσιου 1268/82. Οι αλλαγές όμως αυτές αφ' ενός μεν προϋποθέτουν ευρύτατες πολιτικές, κοινωνικές, συνδικαλιστικές και φοιτητικές μίνιμουμ συναινέσεις, οι οποίες μέχρι στιγμής δεν υπήρξαν και χωρίς να υποβόσκει πιθανότητα ότι θα υπάρξουν. Αφ' ετέρου είναι εντελώς απαράδεκτο το ότι επιχειρείται να νομοθετηθούν εν μέσω θερινής περιόδου, από την ισχυρότατη κοινοβουλευτική / κυβερνητική πλειοψηφία. Επιπλέον οι αλλαγές προϋποθέτουν μία σταθερή κοινωνική κατάσταση, που θα αντιδρά με σωστά αντανακλαστικά και θα ευρίσκεται σε πορεία ανάπτυξης. Αντίθετα, αν οι αλλαγές αποτολμηθεί να νομοθετηθούν κατά την τρέχουσα ασταθή, αγχώδη και ταραχώδη περίοδο, της δυσπραγίας, τότε, με βεβαιότητα, θα οδηγήσουν τα ΑΕΙ σε εξαιρετικά επεισοδιακές, διαλυτικές, έως και καταστροφικές καταστάσεις.

Ας το σκεφθεί ωριμότερα η κ. Υπουργός.

Εμείς θεωρούμε ότι το προτεινόμενο Σ/Ν δε μπορεί να κατατεθεί για ψήφιση, πριν εκτεθεί σε μια σοβαρή και εκτεταμένη διαβούλευση που με νηφαλιότητα θα αναδείξει την κατεύθυνση που πρέπει να πάρει. Αυτό δε μπορεί να γίνει σε διάστημα μικρότερο των 3 μηνών όπου θα πρέπει να διασφαλιστεί η συμμετοχή της Πανεπιστημιακής Κοινότητας, η οποία πρώτη έχει επισημάνει την αναγκαιότητα θεσμοθέτησης ενός νέου μεταρρυθμιστικού πλαισίου για τα Πανεπιστήμια, πολύ πριν η κ. Διαμαντοπούλου γίνει Υπουργός.

Για την ΑΣΚΕΥ

Στάθης Ευσταθόπουλος, Αν. Καθηγητής Ιατρικής Αθηνών, Αντιπρόεδρος ΠΟΣΔΕΠ

Γιάννης Νηματούδης, Καθηγητής Ιατρικής Θεσσαλονίκης, Μέλος ΕΓ ΠΟΣΔΕΠ

Μαρία Λυμπέρη, Αναπλ. Καθηγήτρια Ιατρικής Αθηνών, Μέλος ΔΕ ΠΟΣΔΕΠ

Γιώργος Κυριαζής, Καθηγητής Ιατρικής Θεσσαλονίκης, Μέλος ΔΕ ΠΟΣΔΕΠ

Έφη Καψαλάκη, Επικ. Καθηγητής Ιατρικής Λάρισας, Μέλος ΔΕ ΠΟΣΔΕΠ

Γιάννης Τζούτζας, Αναπλ. Καθηγητής Οδοντιατρικής Αθηνών, Αναπλ. Μέλος ΔΕ ΠΟΣΔΕΠ